Europa-Parlamentet
2014-2019

Mødedokument

B8-0488/2016 }
B8-0489/2016 }
B8-0490/2016 }
B8-0491/2016 }
B8-0492/2016 }
B8-0493/2016 } RC1

25.4.2016

FÆLLES BESLUTNINGSFORSLAG

jf. forretningsordenens artikel 128, stk. 5, og artikel 123, stk. 4

til erstatning af beslutningsforslag fremsat af grupperne:
ALDE (B8-0488/2016)
PPE (B8-0489/2016)
ECR (B8-0490/2016)
Verts/ALE (B8-0491/2016)
GUE/NGL (B8-0492/2016)
S&D (B8-0493/2016)

om angreb på sygehuse og skoler som krænkelser af den humanitære folkeret
(2016/2662(RSP))

Andrzej Grzyb, Anna Záborská, Cristian Dan Preda, Davor Ivo Stier
for PPE-Gruppen
Elena Valenciano, Enrique Guerrero Salom, Pier Antonio Panzeri, Norbert Neuser, Josef Weidenholzer, Doru-Claudian Frunzulică
for S&D-Gruppen
Mark Demesmaeker, Nirj Deva, Eleni Theocharous
for ECR-Gruppen
Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Charles Goerens, Louis Michel, Marietje Schaake, Ivo Vajgl, Paavo Väyrynen, Renate Weber, Hilde Vautmans

for ALDE-Gruppen
Stelios Kouloglou, Lola Sánchez Caldentey, Kateřina Konečná, Merja Kyllönen, Xabier Benito Ziluaga, Estefanía Torres Martínez, Miguel Urbán Crespo, Tania González Peñas, Marie-Christine Vergiat, Kostas Chrysogonos, Jiří Maštálka, Patrick Le Hyaric, Marisa Matias, Barbara Spinelli, Martina Anderson, Lynn Boylan, Matt Carthy, Liadh Ní Riada
for GUE/NGL-Gruppen
Barbara Lochbihler, Keith Taylor, Ernest Urtasun, Yannick Jadot
for Verts/ALE-Gruppen
Ignazio Corrao, Fabio Massimo Castaldo, Beatrix von Storch, Rolandas Paksas, Isabella Adinolfi
for EFDD-Gruppen

Europa-Parlamentets beslutning om angreb på sygehuse og skoler som krænkelser af den humanitære folkeret
(2016/2662(RSP))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til Genèvekonventionerne og andre retlige instrumenter vedrørende humanitær folkeret,

– der henviser til verdenserklæringen om menneskerettigheder og andre FN-instrumenter på menneskerettighedsområdet,

– der henviser til Romstatutten for Den Internationale Straffedomstol,

– der henviser til Rådets konklusioner af 10.-11. december 2015 om forberedelsesprocessen til det humanitære verdenstopmøde,

– der henviser til artikel 208 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) om hensyntagen til målene for udviklingssamarbejdet i politikker, der kan påvirke udviklingslandene,

– der henviser til Udenrigsrådets konklusioner af 8. december 2009 om fremme af overholdelsen af den humanitære folkeret,

– der henviser til Den Europæiske Unions ajourførte retningslinjer for fremme af overholdelsen af den humanitære folkeret[1],

– der henviser til principperne for partnerskab (som Global Humanitarian Platform har tilsluttet sig) af 12. juli 2007,

– der henviser til FN's generalsekretærs rapport af 2. februar 2016 med titlen "One humanity, shared responsibility" til det humanitære verdenstopmøde,

– der henviser til FN's Sikkerhedsråds resolution 1998, vedtaget den 12. juli 2011, og resolution 2143, vedtaget den 7. marts 2014, om beskyttelse af børn, der er berørt af væbnede konflikter,

– der henviser til FN's Generalforsamlings resolution 64/290 af 9. juli 2010 om undervisningsret i nødsituationer,

– der henviser til sine beslutninger af 25. februar 2016 om den humanitære situation i Yemen[2], af 4. februar 2016 om systematiske massemord på religiøse mindretal begået af det såkaldte ISIS/Da'esh[3], af 26. november 2015 om undervisning for børn i

[1] EUT C 303 af 15.12.2009, s. 12.
[2] Vedtagne tekster, P8_TA(2016)0066.
[3] Vedtagne tekster, P8_TA(2016)0051.

nødsituationer og under langvarige kriser[1], af 27. februar 2014 om anvendelsen af bevæbnede droner[2] og af 16. december 2015 om forberedelse til det humanitære verdenstopmøde: udfordringer og muligheder for humanitær bistand[3],

– der henviser til FN's Sikkerhedsråds resolution 1502 (2003) om vold mod humanitære hjælpearbejdere og resolution 2175 (2014) om beskyttelse af civile i væbnede konflikter,

– der henviser til erklæringen fra maj 2015 om trygge skoler (Safe Schools Declaration), som blev åbnet for støttetilkendegivelser på Oslo-konferencen om trygge skoler arrangeret af det norske udenrigsministerium i maj 2015, og de tilknyttede retningslinjer for beskyttelse af skoler og universiteter mod militær anvendelse under væbnede konflikter,

– der henviser til det vejledende notat om angreb på skoler og hospitaler med opfordring til bistand til alle parter, der er involveret i overvågning, indberetning og støtteaktiviteter, og som blev fremlagt den 21. maj 2014 af FN's generalsekretærs særlige repræsentant for børn i væbnede konflikter,

– der henviser til resolutionen vedtaget den 10. december 2015 af den 32. internationale konference for Den Internationale Røde Kors- og Røde Halvmåne-bevægelse om at styrke overholdelsen af den humanitære folkeret,

– der henviser til Den Internationale Røde Kors Komités (ICRC) rapport om "Health Care in Danger"-projektet og komitéens rapport om vold mod sundhedsfaciliteter og -personale,

– der henviser til forretningsordenens artikel 128, stk. 5, og artikel 123, stk. 4,

A. der henviser til, at det internationale samfund i de seneste har været vidne til en skræmmende tendens til, at hospitaler og skoler i konfliktområder rundt om i verden udsættes for angreb, som f.eks. de seneste angreb mod Læger Uden Grænsers (MSF) klinikker i Kunduz (Afghanistan) den 3. oktober 2015, i Razah (Yemen) den 10. januar 2016 og i en række syriske byer; der henviser til, at der har været en hidtil uset stigning i nægtelse af adgang til og ydelse af humanitær bistand, henrettelse af civilpersoner og humanitært personale, frihedsberøvelse under forfærdelige forhold og brug af civile som gidsler eller slaver; der henviser til, at de voksende behov og udfordringer, fraværet af vedvarende tilsagn og de stigende udgifter til humanitær bistand har bidraget til, at det nuværende humanitære system har nået sin kapacitetsmæssige grænse, og til, at det har tvunget en række organisationer til midlertidigt at suspendere fødevarebistand, midlertidig indkvartering og andre livreddende humanitære operationer;

B. der henviser til, at det første humanitære verdenstopmøde vil blive afholdt i Istanbul den 23.-24. maj 2016; der henviser til, at FN's generalsekretær i sin rapport "One humanity, shared responsibility" til det humanitære verdenstopmøde gør opmærksom på det, han kalder "den skrupelløse og brutale udhuling af respekten for internationale menneskerettigheder og humanitær ret" i væbnede konflikter, som truer med at sætte os

[1] Vedtagne tekster, P8_TA(2015)0418.
[2] Vedtagne tekster P7_TA(2014)0172.
[3] Vedtagne tekster, P8_TA(2015)0459.

tilbage til en tid, hvor der ikke var nogen grænser for krig; der henviser til, at det i rapporten bemærkes, at det bidrager til denne udhuling, når der hverken bliver stillet krav om eller gjort forsøg på at fremme respekt for disse normer eller på at støtte eksisterende retshåndhævelse, overvågning og kontrolmekanismer;

C. der henviser til, at den humanitære folkeret - også kendt som folkeretlige regler, der finder anvendelse under væbnede konflikter - skal afbøde virkningerne af væbnede konflikter ved at beskytte dem, der ikke eller ikke længere deltager i konflikten, og ved at fastsætte regler for krigsførelsens midler og metoder;

D. der påpeger, at FN's Sikkerhedsråd har en vigtig rolle at spille med hensyn til at sikre respekten for de folkeretlige bestemmelser, der er relevante for beskyttelsen af alle humanitære hjælpearbejdere;

E. der henviser til, at der er et behov for øget beskyttelse af humanitære hjælpearbejdere, uden at der i sikkerhedsordningerne sondres mellem internationalt og lokalt personale;

F. der henviser til, at voksende deltagelse af ikkestatslige aktører, terrorgrupper og andre enheder i væbnede konflikter udgør en udfordring med hensyn til anvendelsen af den humanitære folkeret; der henviser til, at alle parter i en konflikt, herunder statslige som ikkestatslige væbnede parter, skal give humanitære aktører den fornødne adgang til at tage sig af udsatte, konfliktramte civilbefolkninger;

G. der henviser til, at de humanitære principper om medmenneskelighed, neutralitet, upartiskhed og uafhængighed og de grundlæggende regler inden for den humanitære folkeret og menneskerettighederne som fastlagt i Genèvekonventionerne og tillægsprotokollerne hertil bør udgøre en central del af alle humanitære aktioner; der påpeger, at beskyttelsen af fordrevne personer bør garanteres ubetinget, og at uafhængig bistand, dvs. bistand, der ydes uafhængigt af politiske, økonomiske eller sikkerhedsmæssige interesser og uden nogen form for forskelsbehandling, bør være hovedreglen;

H. der henviser til, at hospitaler og sundhedspersonale nyder specifik beskyttelse i den humanitære folkeret, og at overlagte angreb på civile og civil infrastruktur er forbudt i henhold til og betragtes som en alvorlig krænkelse af den humanitære folkeret;

I. der henviser til, at Romstatutten for Den Internationale Straffedomstol definerer angreb mod humanitære hjælpearbejdere som en krigsforbrydelse; der henviser til, at Romstatutten også understreger, at overlagte angreb på bygninger, der er indrettet til religiøse, uddannelsesmæssige, kunstneriske, videnskabelige eller velgørende formål, eller historiske monumenter, udgør en krigsforbrydelse;

J. der henviser til, at FN's lokaler og ejendom, herunder skoler og sundhedscentre, er ukrænkelige og beskyttet i henhold til konventionen af 1946 om privilegier og immuniteter for De Forenede Nationer;

K. der henviser til, at ICRC endvidere har erklæret, at pligten til at efterforske formodede krigsforbrydelser er en regel i den internationale humanitære sædvaneret, som finder

anvendelse på både internationale og lokale væbnede konflikter;

L. der henviser til, at nogle væbnede grupper er modstandere af sekulær undervisning og pigeuddannelse, eller af at piger behandles af mandligt lægepersonale, og de vanskeliggør derfor adgangen til disse ydelser; der henviser til, at det generelle klima af usikkerhed som følge af konflikter også forhindrer børn, lærere og lægepersonale i at gå i skole eller søge lægehjælp; der henviser til, at kvinder og børn står over for øgede risici, når de fordrives, og de normale beskyttelses- og støttestrukturer bryder sammen; der henviser til, at den humanitære folkeret foreskriver, at piger og kvinder, som udsættes for voldtægt i krig, skal have enhver nødvendig lægehjælp uden forskelsbehandling;

M. der henviser til, at 52 stater, herunder adskillige, men ikke alle EU-medlemsstater, pr. 14. marts 2016 havde tilsluttet sig erklæringen om trygge skoler (Safe Schools Declaration), der blev vedtaget på Oslo-konferencen om trygge skoler afholdt i maj 2015;

N. der henviser til, at Udenrigsrådet ved vedtagelsen af EU's retningslinjer for fremme af overholdelsen af den humanitære folkeret understregede betydningen af effektivt at tackle problemet med fortidens alvorlige krænkelser ved at støtte passende mekanismer for ansvarsplacering og fremhævede den centrale rolle, som Den Internationale Straffedomstol kan spille i sager, hvor den eller de pågældende stater ikke kan eller ikke vil udøve deres retlige kompetence; der henviser til, at EU's retningslinjer forpligter de "relevante rådsgrupper" til at overvåge situationer, hvor den humanitære folkeret kan finde anvendelse, og til i sådanne tilfælde at anbefale foranstaltninger til fremme af overholdelsen af den humanitære folkeret (punkt 15, litra a));

O. der henviser til, at ICRC mellem 2012 og 2015 organiserede en større høringsproces om, hvordan man styrker den retlige beskyttelse af ofre for væbnede konflikter, og hvordan man kan øge effektiviteten af mekanismerne til overvågning af overholdelsen af den humanitære folkeret;

P. der henviser til, at Den Europæiske Unions ajourførte retningslinjer for fremme af overholdelsen af den humanitære folkeret henviser til en vifte af tiltag, som EU råder over i sine forbindelser med tredjelande i denne henseende, herunder politisk dialog, overordnede offentlige erklæringer, restriktive foranstaltninger, samarbejde med andre internationale organer, krisestyringsoperationer, individuelt ansvar, oplæring og kontrol af våbeneksport;

Q. der henviser til, at de deltagende stater i den 32. internationale konference for Røde Kors og Røde Halvmåne i december 2015 i sidste ende ikke var i stand til at blive enige om ICRC's og den schweiziske regerings forslag til en ny mekanisme til styrkelse af overholdelsen af den humanitære folkeret; der henviser til, at de deltagende stater blev enige om at iværksætte en ny mellemstatslig proces for at finde metoder til at forbedre gennemførelsen af den humanitære folkeret med henblik på at præsentere resultatet på den næste internationale konference i 2019;

R. der henviser til, at EU's humanitære bistand, der beløb sig til 909 mio. EUR i 2015, udgør mindre end 1 % af EU's samlede budget; der henviser til, at en bedre sammenkobling af nødhjælp og langsigtet bistand vil være et middel til at mindske den nuværende forskel

mellem de enorme behov for humanitær nødhjælp og de midler, der er til rådighed;

1. bekræfter den humanitære folkerets grundlæggende bidrag til den moderne historie om medmenneskelighed og opfordrer alle FN's medlemsstater til at benytte det humanitære verdenstopmøde til at bekræfte betydningen af humanitær folkeret og den beskyttelse, som den giver;

2. finder den mindskede respekt for den humanitære folkeret dybt beklagelig og udtrykker chok og alvorlig bekymring over de dødbringende angreb på hospitaler, skoler og andre civile mål, der finder sted med stadig mere foruroligende hyppighed under væbnede konflikter rundt om i verden, hvor patienter, elever, sundheds- og undervisningspersonale, humanitære hjælpearbejdere, børn og familiemedlemmer er blevet mål og ofre; er af den opfattelse, at internationale fordømmelser skal følges op af uafhængige efterforskninger og reel ansvarsplacering; opfordrer medlemsstaterne, EU-institutionerne og næstformanden/den højtstående repræsentant til at se det fulde omfang af denne nødsituation i øjnene og til at anvende alle deres til rådighed stående midler for at løse dette problem;

3. fordømmer angreb på hospitaler og skoler, som er forbudt i henhold til folkeretten, og påpeger, at sådanne handlinger kan udgøre alvorlige brud på Genèvekonventionen af 1949 og krigsforbrydelser i henhold til Romstatutten for Den Internationale Straffedomstol; udtrykker sin overbevisning om, at bevarelsen af sundheds- og uddannelsessituationer som neutrale, beskyttede steder under væbnede konflikter skal sikres gennem gennemskuelige, uafhængige og uvildige efterforskninger af de brutale angreb, der har fundet sted, og at alle involverede parter skal drages reelt til ansvar for de begåede forbrydelser; understreger betydningen af at bevare sondringen mellem humanitære og militære aktører og nødvendigheden af at afstå fra at misbruge humanitære indsatser til militære eller politiske formål, hvilket undergraver reelle humanitære indsatser og deres personale og bringer dem i fare;

4. fordømmer, at parter i væbnede konflikter anvender hospitaler og skoler, hvilket reelt gør dem til mål for angreb; minder om, at de, der bruger beskyttede personer eller ejendom som menneskelige skjolde eller camouflage, også er skyldige i overtrædelser af den humanitære folkeret;

5. opfordrer de kæmpende parter i konflikter til at respektere den humanitære folkerets grundlæggende principper og afstå fra overlagte angreb på civile infrastrukturer; understreger betydningen af at forbedre sikkerheden for hjælpearbejdere for at kunne reagere mere effektivt på angreb; anmoder derfor om, at EU og dets medlemsstater opfordrer FN og FN's Sikkerhedsråd at sikre beskyttelsen af både lokale og internationale humanitære hjælpearbejdere;

6. hylder de internationale og lokale sundhedsfagfolk, undervisere og humanitære hjælpearbejdere, der opererer i konfliktramte områder, og som udviser beundringsværdigt mod og engagement;

7. understreger, at retten til sundhed er en menneskeret og opfordrer alle de involverede parter i en væbnet konflikt til at garantere rådigheden af, adgangen til og godtagelse og

kvaliteten af lægetjenester under væbnede konflikter;

8. understreger, at en øget komplementaritet mellem humanitær bistand og udviklingsbistand er nødvendig for at løse problemerne med effektivitet og mindske det humanitære finansieringsgab og bør gå hånd i hånd med øget udviklingsbistand og humanitær bistand; opfordrer EU, dets medlemsstater og andre internationale donorer til på det humanitære verdenstopmøde at give tilsagn om fuld efterlevelse af alle de foreslåede centrale forpligtelser på mødets "dagsorden for menneskeheden", som fokuserer på at mindske de humanitære konsekvenser af fjendtligheder og muliggøre en humanitær indsats;

9. opfordrer EU og dets medlemsstater til at rette en indtrængende opfordring til FN's Sikkerhedsråd om at anvende alle til rådighed stående midler, f.eks. målrettede foranstaltninger, organisering af factfindingmissioner og undersøgelseskommissioner, eller retslige mekanismer såsom henvisninger til Den Internationale Straffedomstol; anmoder om, at vetoretten i Sikkerhedsrådets afgørelser vedrørende humanitære aktioner ikke anvendes, at respekten for de folkeretlige bestemmelser om beskyttelse af humanitære hjælpearbejdere øges, og at det sikres, at handlinger, der kan udgøre en krænkelse af disse bestemmelser, systematisk efterforskes, og at de personer, der mistænkes for at være gerningsmændene hertil, retsforfølges;

10. beklager, at en række af EU's og dets medlemsstaters partnere har gjort sig skyldige i alvorlige krænkelser af den humanitære folkeret; opfordrer EU til at udnytte alle de bilaterale værktøjer, det har til sin rådighed, til effektivt at fremme sine partneres overholdelse af den humanitære folkeret, herunder gennem politisk dialog, og, hvis en sådan dialog ikke giver resultater, at overveje andre foranstaltninger i overensstemmelse med EU's retningslinjer for fremme af overholdelsen af den humanitære folkeret;

11. opfordrer næstformanden/den højtstående repræsentant til at iværksætte et initiativ, der tager sigte mod at indføre en våbenembargo mod lande, der er ansvarlige for alvorlige overtrædelser af den humanitære folkeret, navnlig med hensyn til målrettede angreb på civile infrastrukturer; understreger, at den fortsatte udstedelse af tilladelser til eksport af våben til sådanne lande udgør en overtrædelse af Rådets fælles holdning 2008/944/FUSP af 8. december 2008[1];

12. opfordrer Udenrigsrådet og næstformanden/den højtstående repræsentant til at anmode EU's missionschefer og de relevante EU-repræsentanter (cheferne for EU's henholdsvis civile og militære operationer og EU's særlige repræsentanter) om at rapportere om tilfælde af alvorlig krænkelse af den humanitære folkeret;

13. opfordrer EU og dets medlemsstater til at give deres fulde opbakning til FN's generalsekretærs opfordring til alle FN's medlemslande om at benytte det humanitære verdenstopmøde som anledning til at bekræfte deres tilsagn om at beskytte civile og sikre menneskerettighederne for alle ved at respektere, implementere og promovere de regler, som de allerede har vedtaget; fremhæver den betydning, som af FN's generalsekretær tilskrives styrkelsen af de internationale efterforsknings- og domsstrukturer, herunder Den Internationale Straffedomstol, som et supplement til de nationale rammer med henblik på

[1] EUT L 335 af 13.12.2008, s. 99.

at bringe de straffrie tilstande for overtrædelser af den humanitære folkeret til ophør;

14. anerkender betydningen af EU's retningslinjer om fremme af overholdelsen af den humanitære folkeret, idet ingen andre stater eller organisationer har vedtaget et tilsvarende dokument; opfordrer EU og dets medlemsstater til at gennemføre EU-retningslinjerne på virkningsfuld vis;

15. opfordrer Udenrigsrådet og næstformanden/den højtstående repræsentant til at sikre, at EU-politikker og -tiltag vedrørende humanitær folkeret udformes på en sammenhængende og effektiv vis, og at gennemførelsen af retningslinjerne for humanitær folkeret primært henhører under Rådets arbejdsgruppe om folkeret under forsæde af Rådets formandskab; understreger i den forbindelse, at EU's retningslinjer forpligter de "relevante rådsgrupper" til at overvåge situationer, hvor den humanitære folkeret kan finde anvendelse, og i sådanne tilfælde anbefale foranstaltninger til fremme af overholdelsen af den humanitære folkeret; opfordrer EU og medlemsstaterne til at give mere detaljeret rapportering om gennemførelsen af retningslinjerne i konkrete konfliktsituationer, navnlig i EU's årsberetning om menneskerettigheder og demokrati i verden;

16. minder om den holdning, der er anlagt i EU-retningslinjerne, nemlig at det i nødvendigt omfang bør overvejes at trække på Den Internationale Undersøgelseskommission (IHFFC), der er nedsat ved artikel 90 i tillægsprotokol nr. I til Genèvekonventionerne af 1949, da denne kan bidrage til at fremme respekten for den humanitære folkeret i kraft af sin factfindingkapacitet og sin mæglingsfunktion; beklager, at IHFFC's kapacitet ikke er blevet udnyttet, og opfordrer de involverede parter til at overveje at aktivere kommissionen; opfordrer alle medlemsstaterne til at anerkende den kompetence, der er tillagt IHFFC;

17. opfordrer til et udvidet institutionelt råderum for det internationale samfund til at håndtere fælles problemer vedrørende gennemførelsen af den humanitære folkeret; bifalder tilsagnet fra EU og dets medlemsstater til ICRC om kraftigt at støtte etableringen af en effektiv mekanisme til at styrke overholdelsen af den humanitære folkeret, men opfordrer næstformanden/den højtstående repræsentant til at aflægge beretning til Parlamentet om sine mål og strategi, for så vidt angår gennemførelsen af dette tilsagn i den kommende mellemstatslige proces, for at finde metoder til at forbedre gennemførelsen af den humanitære folkeret, som aftalt på den 32. internationale konference for Røde Kors og Røde Halvmåne i december 2015, hvilket kan styrke systemet for styring af den humanitære folkeret;

18. bifalder EU's og medlemsstaternes praksis med at give tilsagn over for ICRC; opfordrer næstformanden/den højtstående repræsentant til regelmæssigt at rapportere om gennemførelsen af disse tilsagn, især ved at medtage et detaljeret afsnit herom i kapitlet om humanitær folkeret i Rådets årsberetning om menneskerettighederne;

19. opfordrer FN og EU til at fremme kampagner til sikring af, at alle aktører, herunder ikkestatslige væbnede grupper, er bevidste om deres forpligtelser i henhold til folkeretten, og til at opfylde deres forpligtelser til at lette den humanitære bistand til og beskyttelsen af mennesker inden for deres indflydelsessfære;

20. opfordrer medlemsstaterne til at foregå med et godt eksempel og leve op til deres forpligtelser til at ratificere de vigtigste humanitære folkeretlige instrumenter og andre relevante retsakter, som har indvirkning på den humanitære folkeret;

21. gentager sin alvorlige bekymring over anvendelsen af bevæbnede droner uden for de internationale retlige rammer, og insisterer på sin opfordring til Rådet til at vedtage en fælles EU-holdning om anvendelsen af bevæbnede droner;

22. pålægger sin formand at sende denne beslutning til næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Rådet, Kommissionen, Den Europæiske Unions særlige repræsentant for menneskerettigheder, regeringerne og parlamenterne i EU's medlemsstater, FN's generalsekretær, formanden for FN's Generalforsamling samt regeringerne i FN's medlemsstater.